

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач ступеня доктора філософії Андрій ГРЕСЬКО, 1999 року народження, громадянин України, освіта вища: закінчив у 2021 році Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника за спеціальностями «Історія та археологія» та «Середня освіта. Історія», виконав акредитовану освітньо-наукову програму 032 Історія та археологія.

Разова спеціалізована вчена рада ДФ 20.051.183, утворена наказом ректора Карпатського національного університету імені Василя Стефаника, Міністерства освіти і науки України, м. Івано-Франківськ, № 437 від 03.04.2026, у складі:

Голови разової спеціалізованої вченої ради – Олега ЖЕРНОКЛЕЄВА, доктора історичних наук, професора, завідувача кафедри всесвітньої історії Карпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Рецензентів – Ігоря ПИЛИПІВА, доктора історичних наук, професора кафедри історії України і методики викладання історії Карпатського національного університету імені Василя Стефаника;
Андрія КОРОЛЬКА, кандидата історичних наук, доцента кафедри історії України і методики викладання історії Карпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Офіційних опонентів – Наталії КОЛЬБ, кандидата історичних наук, старшого наукового співробітника відділу нової історії України Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича Національної академії наук України;
Романа ЛЕХНЮКА, кандидата історичних наук, доцента кафедри історії, музеєзнавства та культурної спадщини, Інституту гуманітарних та соціальних наук при Національному університеті «Львівська політехніка».

на засіданні 9 червня 2026 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 03 Гуманітарні науки Андрію ГРЕСЬКУ на підставі публічного захисту дисертації «Греко-католицьке духовенство Галицької митрополії в період Першої світової війни (1914–1918 рр.)» за спеціальністю 032 Історія та археологія.

Дисертацію виконано в Карпатському національному університеті імені Василя Стефаника, Міністерства освіти і науки України, м. Івано-Франківськ.

Науковий керівник: Олег ЄГРЕШІЙ, кандидат історичних наук, доцент кафедри історії України і методики викладання історії Карпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису.

Наукова новизна дисертаційного дослідження полягає в тому, що *уперше*:

- комплексно розглянуто особливості розвитку Галицької митрополії ГКЦ у контексті військового протистояння Австро-Угорської та Російської імперій;

- проаналізовано маловідомі факти про діяльність вікаріїв Галицької митрополії ГКЦ: оо. Андрія Білецького, Кароля Волошинського, Єремію Ломницького, Іоана Литвиновича та інших діячів;

Уточнено:

- обставини звільнення з інтернування внаслідок обміну полоненими митрополита Галицького Андрея Шептицького в 1917 р. та його повернення в Австро-Угорщину;

- відомості про греко-католицьких священників, які стали жертвами репресій з боку Австро-Угорщини та Росії;

- дані про священнослужителів, які стали біженцями в Австро-Угорщині та Росії;

- облікову інформацію щодо священнослужителів, які упокоїлися чи пройшли обряд хіротонії в ході Першої світової війни

набули подальшого розвитку:

- дослідження стосовно політики Російської та Австро-Угорської імперій щодо українців назагал та греко-католицького духовенства зокрема;

- питання вивчення біографій українських греко-католицьких церковних владик та провідних церковних діячів означеної епохи.

Практичне значення отриманих результатів полягає в можливості застосування висновків та матеріалів роботи в дослідницькій діяльності (вивчення питань історії України, україноцентричного аспекту історії Церкви, краєзнавчої діяльності, підготовці конференцій, наукових праць); педагогічній роботі (формування навчальних матеріалів, підготовки лекційних і семінарських занять з історії України та історії Церкви); ознакування місць, пов'язаних із життєдіяльністю видатних греко-католицьких діячів митрополії; створення статистики та біографій жертв репресій та вимушеної еміграції періоду Великої війни; організації паломництв та туристичних маршрутів у місця пам'яті, пов'язані з подіями Першої світової війни та історією Галицької митрополії ГКЦ.

Дисертаційна робота складається з переліку умовних скорочень, списку наукових праць за темою дисертації, вступу, чотирьох розділів, поділених на підрозділи, висновків, списку використаних джерел та одинадцяти додатків, поділених на двадцять вісім частин. Загальний обсяг роботи – 603 с., із них основного тексту – 181. Список використаних джерел налічує 1120 найменувань.

Дисертація відповідає вимогам наказу Міністерства освіти і науки України № 40 від 12 січня 2017 р. (із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти і науки України від 31 травня 2019 року № 759) «Про затвердження вимог до оформлення дисертації», що відповідає вимогам Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» від 12 січня 2022 №44 (зі змінами).

Здобувач має 16 наукових публікацій за темою дисертації, з них 5 статей у наукових фахових видань України (категорії Б) та 11 публікацій матеріалів і тез міжнародних та всеукраїнських конференцій, що відповідає вимогам Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» від 12 січня 2022 №44 (зі змінами):

1. Гресько А. Арешти греко-католицького духовенства в Австро-Угорщині на початку Першої світової війни. *З історії західноукраїнських земель*, 2024. Вип. 20. С. 47–61.

DOI: <https://doi.org/10.33402/zuz.2024-20-47-61>

URL: <https://www.inst-ukr.lviv.ua/uk/publications/materials/zahidno-ukr-zemli/?id=1179>

2. Гресько А. Діяльність вікарія Андрія Білецького у Львівській архієпархії Греко-Католицької Церкви в 1914–1917 рр. *Науковий і культурно-просвітний краєзнавчий часопис «Галичина»*, 2025. Том 38. С. 139–154.

DOI: <https://doi.org/10.15330/gal.38.139-154>

URL: <https://journals.pnu.edu.ua/index.php/istgal/article/view/9942/9615>

3. Гресько А. Звільнення митрополита Андрея Шептицького з російського полону в 1917 р. *Науковий і культурно-просвітний краєзнавчий часопис «Галичина»*, 2024. № 37. С. 100–113.

DOI: <https://doi.org/10.15330/gal.37.100-113>

URL: <https://journals.pnu.edu.ua/index.php/istgal/article/view/8641>

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої ради та присутні на захисті фахівці:

1. Олег ЖЕРНОКЛЕЄВ, доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри всесвітньої історії Карпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Оцінка позитивна, зауважень немає.

2. Ігор ПИЛИПІВ, доктор історичних наук, професор кафедри історії України і методики викладання історії Карпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Оцінка позитивна, зауважень немає.

3. Андрій КОРОЛЬКО, кандидат історичних наук, доцент кафедри історії України і методики викладання історії Карпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Оцінка позитивна, зауважень немає.

4. Наталія КОЛБ, кандидат історичних наук, старший науковий співробітник відділу нової історії України Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича Національної академії наук України.

Оцінка позитивна, зауважень немає.

5. Роман ЛЕХНЮК, кандидат історичних наук, доцент кафедри історії, музеєзнавства та культурної спадщини, Інституту гуманітарних та соціальних наук при Національному університеті «Львівська політехніка».

Оцінка позитивна, зауважень немає.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,

«Проти» 0 членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада ДФ 20.051.183 Карпатського національного університету імені Василя Стефаника Міністерства освіти і науки України, м. Івано-Франківськ, присуджує Андрію ГРЕСЬКУ ступінь доктора філософії (PhD) з галузі знань 03 Гуманітарні науки за спеціальністю 032 Історія та археологія.

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової
спеціалізованої вченої ради

Олег ЖЕРНОКЛЕСВ